

ANUNȚURI

• ***DE LA CITITORI***:
„Vă scriu pentru a vă relata un strop de minune din viața mea, săvârșită în ziua Praznicului Sf. Maxim Mărturisitorul. Mă gândesc că pentru o privire obiectivă, ceea ce vă povestesc poate părea insignifiant, dar pentru neputința sufletului meu, ceea ce s-a împlinit e îmbucurător și minunat!
Nu am ajuns în ziua Praznicului Sf. Maxim Mărturisitorul la Bisericuță, dar cât am putut am încercat să urmăresc și să prind un strop de har de acasă, prin intermediul tehnologiei IT. Ceea ce mi-am dorit s-a împlinit. De mult timp, dintre cei doi sfinți ai Bisericuței noastre, mai îndrăgit îmi era Sfântul Mina, iar Sfântul Maxim îmi părea prea ..."greu" și cumva de neatins în priceperea mea. Aveam în cotloanele minții un joc stupid, în care Sf. Maxim era prea mare, iar eu prea mică. Îl respectam, îl cinsteam din-tr-un fel de datorie creștină, dar nu îl îndrăgeam sufletește, cu adevărat. Voiam să-l îndrăgesc, dar parcă nu mai puteam ajunge la el. Aproape de fiecare dată când îi priveam icoana, sufletul meu ofta... "Da, Sfântul Maxim..."
Anul acesta a fost suficient ca PS Emilian, care a luat cuvântul în ziua Vecerniei, să atragă atenția asupra icoanei Sfântului Maxim, iar eu să am aceea icoană pe ecranul telefonului, ca să înțeleg... Însăși înfățișarea sa îi dezvăluie înțelepciunea. Doar privindu-i icoana, am înțeles cât e Sfântul Maxim de înțelept. Ridurile frunții și privirea răbdătoare, scufundată în minte m-au frapat. Sfântul Maxim mi-a devenit foarte îndrăgit și foarte apropiat, din acel moment!
La nivel personal, vă declar că e o mare minune și sper ca ale mele cuvinte să aibă puterea de a o reda și de a o împlini și în viața altora, care poate vreodată, au avut o neputință similară."

• Prăznuirea Sf. Cuv. Antonie cel Mare a fost prilej de priveghere la Parohia Ususău, păstorită de Părintele Victor Bocancios, care-l are și ocrotitor personal. Frații din strana noastră au fost părtași la această sărbătoare, dând răspunsurile liturgice și bucurându-se de împreună slujire și revedere cu unul dintre primii preoți hirotoniți din obștea noastră. (Tudor-Gheorghe)

• *Din lucrarea Sf. Samson*
O familie cu doi copii, care locuia într-o pivniță în frig, a primit o cameră de o persoană, iar în următoarele săptămâni urmează să li se amenajeze o cameră mai spațioasă, de 4x6 mp, cu baie.
Din donațiile primite duminica trecută, a fost cumpărat fierul

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 3 (XXII) 24 ianuarie 2021

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

SF. ISAAC SIRUL și
Împlinirea poruncilor (I)

„Iubirea desăvârșită de oameni nu poate fi dobândită decât păzind

Multe cuvinte s-au scris despre Sf. Isaac Sirul (prăznuit în 28 ianuarie), dar parcă niciunul nu poate cuprinde taina vieții sale. Cum a fost cu putință să reverse Dumnezeu atâta har într-un om, încât să iasă de sub pana lui cuvinte de foc ce ar putea reconstitui toată teologia, de s-ar pierde într-o zi toate celelalte cărți?

Mici ne simțim și noi în a așterne aici câteva rânduri despre marele Isaac. Mici și măcar a le copia din cărțile sale sau din cele lăsate de alți oameni ai lui Dumnezeu despre el. Și totuși...

Părintele Paisie Aghioritul răspundea astfel la întrebarea:

- Părinte, care cărți duhovnicești ajută mai mult?

- Mai ales *Cuvintele Ascetice* ale Sfântului Isaac Sirul ajută foarte mult, dar trebuie studiate câte puțin, astfel ca hrana pe care ele o oferă să fie asimilată.

Iată un alt îndemn:

Cartea care i-a fost *Starețului Iosif Isihastul* însoțitoare nedespărțită de-a lungul întregii sale vieți a fost *Cuvinte ascetice* a Sfântului Isaac Sirul. Adeseori ținea cartea sub perna sa, astfel încât să fie primul lucru pe care să-l vadă de îndată ce se trezește. Și atât de mult a pus în lucrare învățăturile lui, încât întreaga viață a Starețului Iosif a fost o carte vie a Sfântului Isaac Sirul.

Isaac, atât de bine cunoaștea învățătura acestui mare Sfânt Părinte al isihiei. Ori de câte ori spunea ceva, părintele Ieronim neapărat pomenea, direct sau indirect, învățătura și cuvintele sfântului avvă Isaac. Sfântul Isaac Sirul era totul pentru părintele Ieronim. De aceea, cine se ducea să-i vorbească părintelui Ieronim, lesne putea crede că avea înaintea sa pe unul dintre acei fericiți părinți ai pustiei, din primele secole ale monahismului.

O parte însemnată a puținului timp care îi rămânea, după ce-și îndeplinea numeroasele și feluritele îndatoriri, îl dedica studierii *(continuare în pag. 2)*

25 ianuarie:

Sf. Grigorie Teologul (†390)

„Facem o mare greșeală pentru că dăm prezentul diavolului și viitorul lui Dumnezeu."

De asemenea un mare iubitor al Sf. Isaac a fost *Părintele Ieronim din Eghina*, care era o întrupare a cuvintelor avvei (continuare din pag. 1)

Sfintei Scripturi și a textelor patristice, mai cu seamă a celor ascetice. Era foarte atras mai ales de cuvintele ascetice ale avvei Isaac Sirul, citindu-le în fiece zi. Nu trecea zi să nu citească măcar o pagină, lucru pe care îl recomanda și fiilor săi duhovnicești:

– Să nu treacă zi fără a citi măcar o pagină din avva Isaac. Eu îl îndrăgesc foarte mult, socotindu-l părintele meu duhovnicesc. Și, la fiece cuvânt citit, să te oprești, întrebându-te în sinea ta: oare fac eu aceasta? Astfel vei fi împins să treci de la lectură la punerea în practică a celor citite.

– Părinte, eu citesc cuvintele avvei Isaac, dar nu văd cum m-aș îndrepta, i-am spus odată.

– Asculta-mă, paharul, pe ce-l speli, devine tot mai curat. Să citești scrierile avvei! Nu uita să faci aceasta! Și neîndoios te vei folosi! Cu cât scufunzi paharul de mai multe ori în apă, cu atât se curăță mai bine, chiar de nu rămâne deloc apa într-însul.

Dar să-l lăsăm pe Sf. Isaac să ne grăiască despre...

Împlinirea poruncilor

„Se cuvine **să viețuim cu multă simplitate**. Pentru aceasta firea omenească are nevoie de temere, ca să păzească hotarele ascultării față de Dumnezeu."

„Dă-te pe tine morții în nevoință, în loc să viețuiești în trândăvie. Nu numai cei ce au primit moartea pentru credința în Hristos sunt **mucenici**, ci și **cei ce mor pentru păzirea poruncilor Lui**."

„După cum **din multe mii abia se află unul care împlinește poruncile** și prin aceasta a ajuns la curăția sufletului, așa dintr-o mie dacă se va găsi unul, care s-a învrednicit cu mare stăruință și pază să ajungă la rugăciunea cea curată; iar cel care a ajuns la acea taină care e deja după această rugăciune, abia de se mai găsește din neam în neam."

„Lucrarea cea ascunsă și **poruncile** cele noi și duhovnicești, pe care le păstrează sufletul, având în vedere frica de Dumnezeu, **înnoiesc și luminează sufletul** și **în ascuns vindecă toate mădularele lui**."

„Rugăciune adevărată e cea care ascultă de voia lui Dumnezeu și e născută în noi de gândirea la legile dumnezeiești. Prin sârguință în împlinirea acestora, iubirea față de ele ne împinge să rostim cereri aprinse privitoare la ele. **Grija conștiinței pentru împlinirea poruncilor e deja o rugăciune curată**, cum și suferința inimii la disprețuirea lor e socotită și ea

---

26 ianuarie:

Sf. Ammun (sec. IV), ucenicul Sf. Antonie cel Mare

„Dacă va fi nevoie ca să vorbesc cu aproapele, voiești să vorbesc din Scripturi sau din cuvintele bătrânilor ? Zis-a bătrânul: dacă nu poți să taci mai bine este să vorbești din cuvintele bătrânilor și nu din Scriptură, căci nu mică primejdie este."

Din Patericul Sfântului Sava

„Nu te făli nici cu veșmântul, nici cu mersul, nici cu glasul și cu știința vorbirii, nici cu rugăciunea sau cu alte fapte bune: așa cum poama repede se strică în loc umed, și virtutea devine putredă când este săvârșită cu slavă deșartă; precum nu e îngăduit a arde în cădelniță bălegar, nici Dumnezeu nu primește rugăciunea

Sf. Maxim Mărturisitorul răspunde

Ce înseamnă „Voi pedepsi păcatele părinților în copii, până la al treilea și la al patrulea neam, în cei ce Mă urăsc" (Deut 5, 9)?

Primul neam socotesc că este sămânța răului, adică atacul (sau momeala). Al doilea e pofta. Al treilea deprinderea (obișnuința) răului, adică consimțirea.Al patrulea lucrarea, adică fapta. Deci se pedepsește până la al treilea și la al patrulea neam. Căci atacul și pofta sunt nevinovate, întrucât răul n-a răzbit până la capăt.

RĂDĂCINILE SFINȚENIEI -

Părinți și bunici care au rodit sfinți:

Sf. Macrina cea Bătrână

Maicile de la Bujoara ne propun o nouă rubrică, în care să ne împărtășească gânduri sau cuvinte citite despre cei care au născut sfinți, ca astfel să ne întărim și noi, spre a dori să plinim cuvântul

Sfântul Vasile se cobora dintr-o familie nobilă și bogată din Pont. În timpul persecuției lui Maximin (305-313), bunicul Sfântului Vasile și soția lui Macrina - care fusese ucenică a sfântului Grigorie Taumaturgul- au trebuit să -și părăsească toate averile și s-au refugiat în munții Pontului.

"Era vreme de prigonire, ba încă cea mai crudă și mai groaznică prigonire. Grăiesc, se înțelege, de prigonirea lui Maximin, care deși urma îndată după alți mulți prigonitori, a făcut ca toți cei mai dinainte să pară mai blânzi și mai omenoși, deoarece Maximin a dat frâu liber unei cruzimi neobișnuite, parcă și-ar fi pus în minte să întroneze cu forța însăși nelegiuirea. Multi atleți de-ai noștri au dat piept cu această prigoană, unii luptând până la moarte, iar alții până aproape de moarte, aceștia din urmă cruțați numai ca doar să supraviețuiască biruinței lor, adică să nu piară odată cu luptele ce le-au purtat, ci să rămână pentru urmași pilde de virtute, mărturii vii, columne însuflețite, propovăduitori muți. Printre aceștia, între mulți alții, putem număra și pe bunicii lui Vasile, după tată, care au umblat pe calea virtuții, încât aceste vremuri de grea prigoană i-au învrednicit de frumoase cununi de biruință; aceasta pentru că erau pregătiți și dispuși să sufere cu răbdare toate acele chinuri, pentru care Hristos încununează pe cei ce imită suferințele îndurate de El pentru mântuirea noastră. De altfel, știau că martiriul lor se cuvenea să fie în conformitate cu legea- iar ***legea martiriului*** este aceasta: nici să nu ne aruncăm de bună voie în primejdie, atât pentru a cruța pe prigonitori, cât și pe cei mai slabi decât noi, dar nici să nu fugim de primejdie, când ea vine asupră-ne; în cazul dintâi am da dovadă de semeție, în al doilea de lașitate- ce-au făcut ei pentru a cinsti pe Legiuitor? Sau mai bine zis, unde i-a dus dumnezeiasca pronie, care purta grijă de ei? S-au retras într-o pădure din munții Pontului- căci în acești munți sunt multe păduri dese și întinse- cu puțini tovarăși de drum, care să-i slujească în timpul pribegiei. Alții n-au decât să admire lungimea pribegiei- căci, după cum se spune, a durat șapte ani și ceva- și regimul aspru și neobișnuit la care au fost nevoite să se supună acolo aceste trupuri nobile; au trebuit să trăiască sub cerul liber, să sufere frigul, arșița și ploile; pe urmă singurătatea, lipsa totală de prieteni și de societatea omenească, care trebuie să le fi căzut foarte greu unor oameni deprinși să trăiască în mijlocul alaiurilor și onorurilor. Eu voi povesti numai ce mi se pare mai de seamă și mai neobișnuit. Desigur, voi fi crezut de toată lumea, afară doar de cei ce cred că prigonirea și primejduirea vieții pentru Hristos ar fi lucruri de mică însemnătate, deși acest fel de a judeca este foarte greșit și chiar primejdios." (Sfântul Grigorie de Nazianz, Cuvântul funebru în cinste sfântului Vasile rostit în 381)

Vor fi șase sfinți în familia Sfintei Macrina: Sfânta Macrina cea Bătrână, Sfânta Emilia, Sfântul Vasile, Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfântul Petru de Sevastia și Sfânta Macrina cea Tânără.

Iată ce spune nepotul ei, Sfântul Vasile cel Mare, despre bunica sa:

"În anul 370 am fost chemat la cârma Bisericii...puțin a lipsit ca să ajung să bănuiesc pe toată lumea și să nu mai cred de acum în nici un om, atât de rănit îmi era sufletul de pe urma calomniilor la adresa mea...chiar dacă între noi au fost lucruri regretabile, măcar pentru aceasta am curajul să mă laud în Domnul: că niciodată nu am susținut opinii greșite despre Dumnezeu, nici n-am gândit în alt fel, încât să trebuiască mai târziu, să-mi schimb credința. Dimpotrivă, am păstrat în mine, adâncind-o, aceeași învățătură pe care am primit-o de la răposata mea mamă (Emilia) și de la bunica mea, Macrina. Această credință n-am modificat-o nici mai târziu, când m-am mai maturizat, ci doar am adâncit-o, dar tot pe linia pe care mi-au transmis-o părinții încă de la început. Ca și sămânța, care din

28 ianuarie: ***Sf. Efrem Sirul (†373)***

„Când era pe cruce, a sculat morți; tot așa ca prunc era Cel ce alcătuia prunci."

AMINTIRI DESPRE MITROPOLITUL BARTOLOMEU ANANIA

(†31 ianuarie 2011)

Ca studentă la una din facultăţile Clujului, mi-am îndreptat paşii timizi de proaspăt întors la credinţă spre Catedrala monumentală din centrul oraşului.

Acolo, la început de toamnă universitară, l-am descoperit pe arhiepiscopul (pe atunci) Bartolomeu Anania, una din vocile cu putere ale Bisericii. Predici precum cea despre învierea fiului văduvei din Nain, pilda semănătorului sau bogatul nemilostiv şi săracul Lazăr au fost bornele toamnei mele studenţeşti timp de 4 ani, ca bun început de aşezare în Biserică.

Catedrala era arhiplină, mai ales când cuvânta el. Plină şi de studenţi. Şi cum altfel să fie în faţa studentului care a avut tăria să se opună regimului comunist încă înainte de instaurarea sa definitivă, când, în 1946, studenţii clujeni au intrat în grevă, conduşi de Valeriu Anania, student teolog şi medicinist în acelaşi timp? Şi chiar dacă tinerii de azi nu ştiau prea multe despre tinereţea ierarhului, îi simţeau râvna şi curajul din anii studenţiei.

Deopotrivă adresată creştinului obiş-nuit, dar şi ortodoxului cultivat ori intelectualului care încă se ţinea departe de Biserică, predica părintelui Anania (căci aşa îi spuneau toţi cu dragoste) m-a cucerit şi prin frumuseţea limbii. Atunci am descoperit poemele pline de dragoste de Biserică, neam, limbă, ale unui mare şi sensibil scriitor. Omul care ne cucerea prin cuvânt fusese un apropiat al lui Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Gala Galaction, Vasile Voiculescu...

Doamne, tinde-Ţi patrafirul
peste faţa mea de lut,
sufletu-mi neghiob şi slut
să-l albeşti cu tibişirul
când amurgu-şi toarce firul
peste-un pic de gând tăcut.

La Cluj am descoperit bucuria de a intra în prima librărie ortodoxă (alta decât cunoscutele diecezane), în care erau aşezate cu gust şi căldură, sute de cărţi ortodoxe, hrană pentru sufletele însetate ale tinerilor din anii imediat următori Revoluţiei din 1989. Am aflat că arhiepiscopul Bartolomeu era cel care sprijinise înfiinţarea acestei librării. De altfel, în predici ne recomanda mereu cărţi noi.

Ierarhul era foarte atent cu cei tineri, în special cu studenţii şi elevii. El ne îndruma să învăţăm, să citim cărţi de valoare, să iubim arta, cultura şi muzica. A sprijinit neîncetat lucrarea celor care s-au implicat în anii de început ai ASCOR -ului clujean, mijlocind prezenţa în oraşul de pe Someş a unor mari părinţi şi teologi ortodocşi.

Cu timpul am aflat despre anii de detenţie ai părintelui Anania. Din apropiat şi om de încredere al patriarhului Iustinian Marina, ajunge să rabde chinurile vieţii de deţinut politic la Jilava, Piteşti, Aiud. Vorbea cu demnitate şi răspicat despre această perioadă, despre mărturisitorii pe care i-a cunoscut în temniţe, despre viaţa şi pătimirea cu Hristos, după gratii. Cuvintele sale ne-au îndemnat să căutăm a afla mai multe despre martirii din închisorile comuniste ori să-i ascultăm, la conferinţe, pe cei încă în viaţă. Ierarhul era un adevărat patriot, care nici la Aiud şi nici mai târziu, pe scaunul arhiepiscopal, nu s-a sfiit să-şi arate iubirea de neam.
Ca ierarh, l-am perceput puternic implicat în toate problemele Bisericii, încercând să aplaneze conflictele de atunci cu românii greco-catolici, dar susţinând puternic Ortodoxia. Îl avea ca mentor pe episcopul interbelic al Clujului Nicolae Ivan, a cărui lucrare a continuat-o atât în administraţia Bisericii, cât şi în îmbogăţirea Catedralei cu sculptarea celor patru turnuri mici şi refacerea picturii interioare în tehnica mozaicului.

Mereu îndemnându-ne să citim Sf. Scriptură, a fost un mare iubitor al cuvântului lui Dumnezeu, traducând şi punând într-un limbaj cu uşor iz arhaic, dar şi îmbibat de poezie, Psaltirea, Noul Testament, mai multe cărţi ale Vechiului Testament.
Conştient de impactul media în viaţa oamenilor, părintele Anania a susţinut reapariţia revistei Renaşterea, făcând din acest nume o pecete pentru alte două lucrări: editura şi radioul.
Oamenii îl iubeau pentru dăruirea şi neobosita încercare de a reaşeza Biserica pe făgaşul ei normal, de stâlp al vieţii. A rămas până la capăt

„Când te găseşti în fundul prăpastiei să nu disperi, iar dacă ai ajuns în vârful muntelui să nu ameţeşti. Şi să ştiţi că această a doua primejdie este mai mare decât cea dintâi. Pentru că în fundul prăpastiei apelezi la rugăciune ca izvor de putere. Când ai ajuns în vârful muntelui, uiţi de ea."

NEBUNIA PENTRU HRISTOS

Sf. Xenia din Sankt-Petersburg, pururea rugătoare pentru noi

Nebunia pentru Hristos a fost asumată de oameni aleşi de Dumnezeu, încă din primele secole ale creştinismului. Totuşi, ceata acestor sfinţi este una mică, deşi cuprinde toate categoriile sociale, motivul fiind tocmai greutatea acestui mijloc de dobândire a împărăţiei cerurilor.
Nebunii pentru Hristos îmbinau, în mod paradoxal, *lepădarea completă de sine cu traiul în mijlocul lumii*. Ei trăiau cu Dumnezeu în lume, pentru a aduce lumea la Dumnezeu. Nebunia lor vădită era întreţinută de *rugăciunea pentru semeni*, noapte de noapte. Milostenia lor nu era o simplă dăruire. Astfel, Sfânta Xenia, dând unei femei credincioase un bănuţ, îi spune: „Ia bănuţul, are să se stingă!", proorocind prin aceasta despre focul care cuprindea casa femeii. De asemenea, nepătimirea la care au ajuns era mereu susţinută printr-o asceză aspră. Căratul pietrelor, lanţurile pe piele, somnul pe podeaua umedă, gerul năprasnic, arşiţa ce topeşte, vestimentaţia nefirească şi multe altele se dovedeau a fi roade ale unei minţi înduhovnicite. Omorârea trupului viza biruinţa asupra patimilor.
Asceza nebuniei era modul lor de viaţă. Ei trăiau pentru Hristos. Renunţaseră la tot şi mai ales la buna părere de sine, *renunţaseră la aparenţa creştinului cuminte*, care nu-i judecă pe ceilalţi, pentru o aparentă judecare aspră a lumii, strigându-i în faţă toate adevărurile pe care altfel lumea nu vrea să le audă. Cei împătimiţi îi vedeau cu ochi pătimaşi, îi vedeau beţi şi desfrânaţi, nebuni şi ghicitori, demonizaţi şi vrăjitori, însă cei curaţi cu inima vedeau în aceşti nebuni, sfinţi cu adevărat beţi de iubire pentru Dumnezeu, care lucra în ei prin darul nepătimirii şi al tămăduirilor, al înţelepciunii, al discernământului şi al înainte-vederii, prin care făceau cunoscute oamenilor diferite evenimente, cu scopul îndreptării credincioşilor spre Dumnezeu şi căile Sale. Însă virtuţile, asprele nevoinţe şi darurile duhovniceşti şi le ascundeau cu străşnicie, tocmai prin nebunia pentru Hristos, spre a fi păzite cât mai bine de slava deşartă, interzicând celor ce îi înţelegeau descoperirea faptelor lor minunate lumii.
Lucrarea lor cea de zi cu zi prin care aduceau pe oameni la Hristos, răbdarea celor mai mari umilinţe şi îndurarea chinurilor a fost o luptă, care s-a dat nu împotriva lumii, ci împotriva duhurilor răutăţii. Văzând în tot omul chipul lui Dumnezeu, căutau a-l scoate din mrejele diavoleşti. Şi s-au arătat nu doar plini de izbândă, ci într-atâta putere au dobândit de la Dumnezeu, încât dracii se temeau de ei şi fugeau din pricina *marii îndrăzneli pe care aceşti sfinţi o aveau înaintea Domnului*.
Acesta este **sensul vieţii lor: adâncindu-se în smerenie, î-nălţau pe oameni la Dumnezeu**. Şi smerindu-se, trăiau încă de pe pământ, învierea lui Hristos cea aducătoare de bucurie, astfel înţelegându-se şi extazul pe care îl aveau, stările de contemplaţie dumnezeiască şi participarea la realitatea împărăţiei cerurilor.
Printre cei mai mari sfinţi nebuni pentru Hristos este *Sfânta Xenia din Sankt Petersburg*, care a trăit în secolul al XVIII-lea în Rusia. După ce, la vârsta de 26 de ani a rămas văduvă, ea a ales să îmbrace hainele militare ale soţului ei, să-şi dea toată averea săracilor şi să pornească pe drumul lepădării desăvârşite de sine, al nebunilor pentru Hristos. O vreme a fost batjocorită, umilită, dar, cu timpul, darurile ei duhovniceşti au ajuns să fie cunoscute de către cei din jurul său. Primea bani puţini, pe care îi dăruia mai departe săracilor, vestea de mai înainte evenimentele care aveau să se întâmple, binecuvânta oamenii, care considerau vizita ei în casa lor drept un dar dumnezeiesc.
Sfânta a trăit aproximativ 45 de ani după moartea soţului său şi a plecat la Domnul la vârsta de 71 de ani, fiind înmormântată în cimitirul Smolensk. Un paraclis a fost construit în anul 1902, deasupra mormântului sfintei, care astăzi adăposteşte cinstitele moaşte ale Sfintei Xenia. Fericita Xenia nu încetează nici în zilele noastre să săvârşească mari minuni şi este cunoscută ca fiind grabnic ajutătoare tuturor celor aflaţi în nevoi.
Redăm mai jos una dintre minunile contemporane săvârşite de Sfânta Xenia, spre a ne încredinţa de dragostea ei fără seamăn şi de purtarea ei de grijă faţă de toţi:
„Un stomatolog francez de la o clinică privată din Paris a fost rănit într-un accident de maşină şi a trebuit să rămână în spital câteva zile. Născut romano-catolic, dar indiferent faţă de orice credinţă, râdea de pacientul de lângă el, un emigrant rus ortodox, care se tot ruga. Nu doar că râdea în sinea lui, dar a început inclusiv să facă glume şi cu cei din celelalte saloane. Mai apoi însă, în acea noapte, nu a mai putut adormi deloc. Atunci, uşa salonului s-a deschis şi dintr-odată i-a apărut înainte o femeie care purta veşminte bărbăteşti şi care ţinea un baston în mână. Aceasta s-a îndreptat spre patul lui. El era surprins, pentru că nu o cunoştea pe femeia cu chip blând şi, în acelaşi timp, straniu.
– Ce vreţi, doamnă? Nu am bani. Cine v-a lăsat să intraţi aici?
– Am venit să vă spun, i-a zis ea, în timp ce îşi ridica bastonul, să încetaţi să-l mai batjocoriţi pe Iuri, cel ce se roagă. Veţi rămâne aici multă vreme şi veţi ajunge să-i căutaţi rugăciunile!
Cu adevărat, aşa a fost. Francezul a

DOAMNE, SĂ (MĂ) VĂD!

Cuvânt la Evanghelia duminicii, al părintelui Nicolae Steinhardt

„Iată darul cel mare al lui Hristos: ne binecuvântează cu această minunată vedere: ne vedem aşa cum suntem, nu cum ne plăcea a ne socoti."

Doamne, să văd! poate însemna: putinţa de a vedea, observa (mai bine zis), reţine, sesiza nu numai defectele, greşelile şi ticurile (ori trăsăturile) specifice altora, ci şi natura cu podoabele ei, produsele artei, însuşirile ei îmbietoare şi faptele bune ale semenilor noştri, actele lor de sfinţenie şi eroism, scurt spus splendorile lumii acesteia. „Să văd" poate semnifica şi zdruncinarea fixaţiei hidoşeniilor (efective, presupuse ori transmutate din lăuntrul nostru la ceilalţi), lărgirea câmpului vizual (care să nu se mărginească la depistarea întru denunţare a erorilor său slăbiciunilor altora ci să îmbrăţişeze şi tot ceea ce în această lume înrobită păcatului certifică totuşi lucrarea duhului: arta, bunătatea, jertfa, bună voirea, compătimirea, slujirea, curajul, devotamentul, frumuseţea, fidelitatea), trezirea noastră din coşmarul urii şi intoleranţei.

Exclamaţiei „Doamne, să văd" e plauzibil să i se atribuie un înţeles de taină, poate cel adevărat şi principal deoarece nu implică doar o categorie restrânsă de infirmi, ci întregul neam al oamenilor. În această semantică a vedea vrea să zică mai presus de orice a ne vedea pe noi. Ce-i dăruieşte mai de preţ Hristos celui care crede în El? Care anume extraordinară facultate i-o pune la îndemână? Aceea de a se vedea pe sine aşa cum îl văd ceilalţi din preajma sa, cum îl socotesc şi-l califică răuvoitorii săi cei mai îndârjiţi. Deodată, prin harul lui Hristos, ne vedem în realitatea, nimicnicia, ticăloşia şi jalnica noastră josnicie. Ieşim din noi. Ne părăsim. Ne însuşim o forţă psihică anti-gravitaţională.

Hristos ne deschide ochii tuturora, nu numai orbilor, asupra noastră chiar. Şi declanşează în memoria noastră un proces anamnezic de neasemuită intensitate, aducându-i conştiinţei aminte de toate, riguros toate relele ce a făptuit cândva. Aceasta-i, probabil, esenţa actului de convertire, acesta-i primul, cel mai surprinzător şi mai aprig efect al întâlnirii cu Mântuitorul, cu Descoperitorul. Devin, cum grăieşte Apostolul, o făptură nouă. Dar în prealabil ni se relevă ca într-o străfulgerare făptura veche, înlănţuită în fărădelegile ei nenumărate. Şi oarecare vreme (trei zile a fost fără vedere) nu văd, adică nu mă văd decât pe mine, fantoma obsesivă şi spăimântătoare a fiinţei ce am fost până a nu mă fi fulgerat şi învăluit lumina milostivirii împărăteşti.

Dintr-o dată vălul cade – şi vedem. Ce vedem? Pe noi, mai întâi. Mă văd pe mine, complet, nesulemenit, neamăgit, şi nu din lăuntrul. Între fiinţă şi sine e acum o distanţă uriaşă, o prăpastie. *Şi mă cutremur şi mă înfior, ca la Judecata de Apoi*. Nu mai am pe ce mă rezema, unde mă voi adăposti, pe cine chema în ajutor. Judecata de Apoi creştinul şi-o face el însuşi, de vrea şi poate, zilnic, mai degrabă acuzator decât apărător al său. Examenul de conştiinţă, la sfârşitul fiecărei zile, ce -i în adevăr de nu o Judecată de Apoi efectuată reflexiv şi individual de creştin?

Iată darul cel mare al lui Hristos: ne binecuvântează cu această minunată, supranaturală putinţă de a răsturna principiile termodinamicii, ipseitatea, ecuaţia personală; **ne vedem aşa cum suntem**, nu cum ne plăcea a ne socoti; înzestraţi numai cu drepturi şi calităţi, neprihăniţi, stăpâni ai lumii, superiori tuturor imbecililor, răufăcătorilor şi neînţelegătorilor de pe glob şi îndeosebi celor din câmpul energetic al imperialei noastre persoane. Încântătoarea iluzie încetează. Creştinului începe – sub acţiunea darului – a-i fi silă şi groază de el (aşa cum, foarte probabil, le este şi altora). El nu se mai consideră drept şi îndreptăţit, având neîncetat dreptate şi îndurând necazuri şi nevoi numai din culpa celorlalţi şi exclusiv datorită urii lor neîmpăcate, nu mai crede că-i este îngăduit orice, revenindu-le celorlalţi numai sarcina de a-l admira şi ridica în slăvi.

Să văd. Să mă văd, adică. Să mă pot osândi eu, acum, înainte de obşteasca judecată, la fel de fără părtinire ca atunci. De nu şi mai sever, pentru că Dreptul Judecător

STAREŢII DE LA OPTINA - Cuviosul Leonid (Lev)

În ce fel se poate încălzi sufletul îngheţat? Prin cuvântul lui Dumnezeu, prin rugăciune, smerenia inimii faţă de Dumnezeu în toate situaţiile, nu numai în stările exterioare, ci şi în cele

Marele Stareţ, ieromonahul Leonid, întemeietorul Stăreţiei la Optina, s-a născut în anul 1768. La Sfântul Botez a primit numele de Lev. Părinţii săi erau mici burghezi evlavioşi. Ajuns la vârsta maturităţii lucrează la un negustor. Era o fire puternică şi curajoasă. Într-o iarnă grea, când călătorea cu sania pentru a-şi desface marfa în Sankt Petersburg, pe drum s-a luptat cu un lup care-i sărise în sanie şi l-a muşcat de picior. Lev şi-a băgat pumnul în gura lupului şi aşa a reuşit să-şi elibereze piciorul, rămânând cu sechele la acel picior. Negustorul la care Lev era angajat, văzându-i calităţile şi capacitatea de a lucra, a vrut să-l căsătorească cu fiica lui, dar Lev avea dorul pentru Dumnezeu. De aceea la vârsta de 29 de ani intră în mănăstirea Optina. Aici Lev era foarte ascultător şi, fiind puternic, muncea foarte mult, încât ceilalţi fraţi rămâneau miraţi.

El va petrece un timp şi la Mănăstirea Ciolnsk, unde îl întâlneşte pe schimonahul Teodor, unul dintre ucenicii cuviosului Paisie Velicikovski, veniţi în Rusia după adormirea Sfântului. Sub îndrumarea Părintelui Teodor, a învăţat *ştiinţa ştiinţelor şi arta artelor*– nevoinţa monahală a minţii, rugăciunea continuă şi lupta împotriva patimilor, ajungând la iluminarea duhovnicească. Odată, Părintele Teodor împreună cu Părintele Leonid l-au sfătuit pe stareţul mănăstirii să se pregătească pentru că îl vor avea ca oaspete pe împăratul Alexandru I. În acest timp, împăratul, care era în vizită în acele părţi, a văzut în drumul său un indicator cu mănăstirea şi s-a hotărât să treacă şi pe acolo. El a rămas foarte surprins când a văzut că Stareţul mănăstirii împreună cu monahii l-au întâmpinat ca şi cum ar fi ştiut dinainte că urma să vină. Cuviosul Lev avea acest dar de la Dumnezeu al înainte vederii, pe care-l purta cu smerenie.

Nu după mult timp, Lev va fi tuns în monahism cu numele de Leonid, nevoindu-se să dobândească virtuţile monahale, iar după doar şapte ani de la intrarea în monahism, este ales întâistătător al mănăstirii, datorită dragostei, ascultării sale depline şi a smereniei.

După moartea duhovnicului său Părintele Teodor, îl cunoaşte pe Cuviosul Macarie, următorul Stareţ al Optinei după adormirea sa. Prin pronia lui Dumnezeu ajunge la Schitul ce aparţinea de Mănăstirea Optina, unde, trăiau deja de multă vreme doi îngeri în trup – egumenul Moise şi fratele său, Antonie. Aceşti minunaţi Părinţi doreau introducerea cultului Stăreţiei în Mănăstirea Optina, dar ei înşişi nu au putut realiza acest lucru, deoarece erau foarte ocupaţi cu problemele nenumărate ale mănăstirii. Cuviosul Leonid a fost primit de către Stareţul Moise cu braţele deschise, cu multă bucurie, încredinţându-i povăţuirea duhovnicească a monahilor.

Mai târziu, Cuviosul Macarie vine şi el la Optina. Cei doi au fost ca un singur duh în două trupuri. Astfel încât, atunci când a trecut la Domnul Stareţul Leonid, *a rămas vie cealaltă jumătate a sa,* Stareţul Macarie.

Prea Sfinţitul Ignatie Brancianinov scria despre cei doi: „Ambii Stareţi erau foarte citiţi în scrierile Părinţilor despre viaţa monahală; ei înşişi călăuzindu-se după aceste scrieri, îi îndrumau pe baza lor pe cei care li se adresau pentru un sfat ziditor. Mintea lor era bogat înfrumuseţată cu gânduri sfinte. Niciodată nu sfătuiau de la sine, ci totdeauna ofereau drept sfat cuvinte din Sfânta Scriptură sau Sfinţii Părinţi. Aceasta conferea sfaturilor lor putere: cei care ar fi vrut să obiecteze împotriva cuvântului omenesc, ascultau cu evlavie cuvântul lui Dumnezeu şi găseau de cuviinţă să-şi supună cugetările. "

În prezenţa Stareţului Lev toţi simţeau bucuria duhovnicească, liniştirea inimii, pace în gânduri, pentru că Stareţul Leon *atrăgea harul lui Dumnezeu, care se odihnea peste el.* Nu exista problemă sau necaz la care să nu găsească rezolvare. Stareţul citea în fiecare suflet, având darul înainte vederii şi dădea fiecăruia tratamentul necesar. De la boli sufleteşti la cele trupeşti Stareţul îl vindeca pe fiecare cu darul lui Dumnezeu, pe unii îi ungea cu ulei din candela Maicii Domnului Vladimirskaia, primită de la Părintele său Teodor, altora le dădea să bea o „apă amară", pregătită de el (după ce Stareţul a plecat la Domnul s-a mai încercat prepararea acestei ape amare, dar fără nici un rezultat), pe unii îi trimitea să meargă la episcop, iar aceştia parcurgând o anumită distanţă, pe drum se vindecau şi se întorcea pentru a-i mulţumi, pe o monahie a vindecat-o de cancer cu rugăciunile lui. Vindeca şi pe cei cu probleme psihice. Multe minuni făcea Stareţul încă în viaţă fiind.

La Optina a sosit un frate, care, văzându-l pe schimnic, a gândit despre el: „De ce se tot spune că el este un om neobişnuit? E la fel ca şi ceilalţi, nu se vede nimic neobişnuit în el". Dintr-o dată stareţul i-a vorbit: